

แกลดีโอลัสพันธุ์ซีเอ็มยู - เอ็กเซลเลนซ์ (CMU - Excellence)

ผู้ยื่นขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล ผู้อำนวยการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (รศ.ดร.โสระยา ร่วมรังษี)

ที่อยู่ 239 (ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่) ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50230

โทรศัพท์ 053 944 043

แหล่งที่มาและประวัติ

แกลดีโอลัสพันธุ์ซีเอ็มยู - เอ็กเซลเลนซ์ (CMU - Excellence) เป็นลูกผสมแกลดีโอลัสสีม่วง เกิดจากการผสมระหว่างแกลดีโอลัสพันธุ์ Lavender Ruffles เป็นแกลดีโอลัสสีม่วงอมชมพู (แม่พันธุ์) กับ แกลดีโอลัสพันธุ์ Ram Blur เป็นแกลดีโอลัสสีส้มแดง (พ่อพันธุ์) โดยการพัฒนาพันธุ์ของศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งได้ริเริ่มงานทางด้านการพัฒนาพันธุ์แกลดีโอลัสมาตั้งแต่ปี 2532 โดยได้ทำการรวบรวมและคัดเลือกต้นแกลดีโอลัสที่มีลักษณะดี ทนทานต่อสภาพอากาศร้อนในประเทศไทย ซ่อดอกมีลักษณะตั้งตรง จำนวนดอกย่อยต่อช่อมาก สีสันของดอก สวยงาม และปลอดโรค มาทำการผสมพันธุ์ จนกระทั่งปี 2535 ได้ลูกผสมที่มีความหลากหลาย นำมาปลูกเพื่อ ทดสอบพันธุ์และทำการคัดเลือกลูกผสมที่มีลักษณะที่ดีไว้ ในปี 2539 จำนวน 3,000 ต้น และทำการคัดเลือก อีกครั้งในปี 2548 จำนวน 562 ต้น ณ สถานีวิจัยและฝึกอบรมบ้านไร่ ต.บ้านแหวน อ.หางดง จ.เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิดพืช/ประเภท ไม้ดอกประเภทหัว ชื่อวิทยาศาสตร์ *Gladiolus hybrida* วงศ์ Iridaceae

ราก มี 2 แบบ คือ รากที่เกิดจากหัวเดิมมีลักษณะเป็นรากฝอย มีความยาวไม่มากนัก และราก ค้ำจุนที่เกิดจากหัวใหม่มีขนาดใหญ่และอวบน้ำ

หัว หัวประเภทคอร์ม (corm) เป็นส่วนของลำต้นที่อยู่ใต้ดินมีเปลือกแข็ง ๆ หุ้มไว้เรียกว่า Tunics เป็นฐานของใบเก่าเรียงซ้อนกันหุ้มรอบหัวไว้

ใบ มีใบสีเขียวอ่อน ใบชุดแรกที่เจริญเติบโตขึ้นมา มีลักษณะหนาและสั้น เรียกว่า sheath leaves ใบชุดถัดมา มีลักษณะเป็นแผ่นเรียวยาวคล้ายดาบ มีประมาณ 10 ใบ ความยาว ใบ 58 เซนติเมตร ความกว้างของใบที่ 3 นับจากโคนต้นประมาณ 3.5 เซนติเมตร

ดอก/ช่อดอก เป็นดอกสมบูรณ์เพศ ออกดอกเป็นช่อ (inflorescence) ช่อดอกแบบ spike ความยาวช่อดอกประมาณ 45 เซนติเมตร จำนวนดอกต่อช่อประมาณ 16 ดอก ดอกบานพร้อมกัน 6 ดอก ขนาดดอก 9.5 x 8 เซนติเมตร ความยาวก้านดอก 60 เซนติเมตร เส้นผ่าศูนย์กลาง ก้านดอก 1.1 เซนติเมตร แต่ละดอกประกอบด้วย กาบรองดอก 1 คู่ กลีบดอกมี 6 กลีบ คือ 3 กลีบเลี้ยง (sepals) และ 3 กลีบดอก (petals) กลีบดอกสีม่วง หรือ Red - Purple

Group N74A กลีบล่างลายเหลือง หรือ Yellow Group 8B กลีบแข็งขอบหยัก ดอกเรียงเป็นเส้นตรง ช่อดอกมีลักษณะตั้งตรง ดอกแน่นเต็มช่อ เกสรตัวผู้และตัวเมียสีม่วง หรือ Violet Group 86A

ผล/ฝัก

ฝักดิบสีเขียวเมื่อแก่สีน้ำตาล

เมล็ด

มีเมล็ดมาก เมล็ดมีลักษณะแบนมีปีกโดยรอบ

ลักษณะอื่น ๆ

1. อายุตั้งแต่ปลูกลงโดยใช้หัวขนาดใหญ่ถึงออกดอกประมาณ 75 - 80 วัน
2. การแตกหน่อใหม่ประมาณ 2 หน่อ/กอ
3. อายุการเก็บรักษาในห้องเย็นอุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียส นาน 15 วัน

ลักษณะเด่นพิเศษ

1. กลีบดอกสีม่วง หรือ Red - Purple Group N74A กลีบล่างลายเหลือง หรือ Yellow Group 8B โดยใช้แผ่นเทียบสี RHS colour chart (2007)
2. การใช้งานช่อดอกตัดเมื่อดอกแรกแย้มสี มีอายุการปักแจกันได้นาน 14 วัน และตัดเมื่อดอกบานพร้อมกัน 3 ดอก มีอายุปักแจกันได้นาน 7 วัน
3. ดอกบานจนถึงปลายช่อ

แกลดีโอลัสพันธุ์ซีเอ็มยู - เอ็กเซลเลนซ์ (CMU - Excellence)